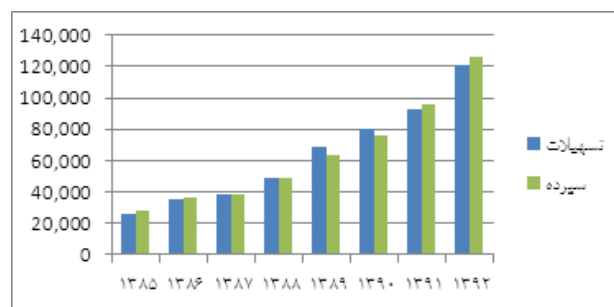

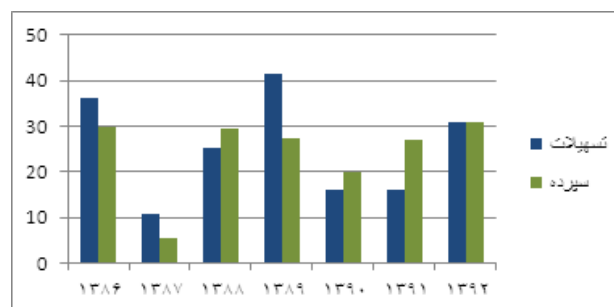
برای مقایسه بهتر سپرده‌ها و تسهیلات شبکه بانکی استان کرمان، روند تغییرات این دو متغیر در چند سال گذشته در جدول زیر آورده شده است. همان طور که از روند حرکت مقادیر سپرده‌ها و تسهیلات در استان کرمان مشخص است در سه سال اخیر سپرده‌ها با رشدی بیش از تسهیلات افزایش یافته اند یا به عبارت دیگر رشد تسهیلات در سه ساله اخیر کمتر از رشد سپرده‌ها بوده لذا به نظر می‌رسد که بایستی شبکه بانکی استان در راستای تبدیل سپرده‌ها به سرمایه‌گذاری در سطح استان تلاش بیشتری نماید.

حجم سپرده و تسهیلات شبکه بانکی استان کرمان (۱۳۸۵-۱۳۹۲)

با توجه به موارد گفته شده، در جدول زیر نرخ رشد سپرده‌ها و تسهیلات شبکه بانکی استان در هفت سال اخیر آورده شده است که حاکی از پایین بودن نرخ رشد تسهیلات نسبت به سپرده‌ها در سه ساله اخیر دارد. نکته قابل تامل دیگر نوسانات اندک نرخ رشد سپرده‌ها نسبت به نوسانات زیاد نرخ رشد تسهیلات در سالیان اخیر می‌باشد که باید سیستم بانکی استان باید بدان توجه نماید.

رشد سپرده‌ها و تسهیلات شبکه بانکی استان کرمان (۱۳۸۶-۱۳۹۲)

اما در تحلیل شبکه بانکی استان، توجه به برگشت تسهیلات داده شده از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد که استان از این حیث با وضعیت مطلوبی روبرو نیست به نحوی که بخش عمده‌ای از تسهیلات داده شده از سوی شبکه بانکی استان دارای انحراف بوده، گواه این مطلب مطالبات وصول نشده است. در این بین مطالبات سررسید گذشته ۳ هزار میلیارد ریال، مطالبات معوق ۴ هزار میلیارد ریال و قریب به ۸ هزار میلیارد ریال مشکوک الوصول است. از مطالبات سررسید شده استان ۲۶۹ میلیارد ریال مربوط به بخش بازرگانی، ۳۲۱ میلیارد ریال مختص بخش خدمات، ۳۸۱ میلیارد ریال مربوط به بخش کشاورزی، ۱۸۶ میلیارد ریال مربوط به بخش صنعت و معدن و یک هزار و ۶۲ میلیارد ریال مربوط به بخش مسکن می‌شود. همچنین از کل معوقات سیستم بانکی استان ۲۷۴ میلیارد ریال معوقات بخش خدمات، ۲۴۹ میلیارد ریال معوقات بخش کشاورزی، ۳ هزار و ۴۲۹ میلیارد ریال معوقات بخش مسکن و ۸۹ میلیارد ریال معوقات بخش صنعت و معدن می‌باشد.

لذا انحراف در منابع بانکی مشکلات عدیده‌ای را برای هر دو سو ایجاد نموده، از طرفی وام گیرندگان قادر به برگرداندن تسهیلات به شبکه بانکی نبوده و با مشکلات عدیده‌ای روبرو شده و از سوی دیگر سیستم بانکی استان نیز با نقصان در منابع خود مواجه شده است که این خود مشکل را به محاکم قضایی کشانده و وقت و انرژی فراوانی از سیستم اقتصادی استان را درگیر خود نموده است به نحوی که هم اکنون ۴ هزار و ۶۶۳ پرونده در دادگستری استان با مبلغ قریب به ۴ هزار میلیارد ریال وجود دارد و حدود ۵۰ درصد مطالبات در شبکه قضایی در حال پیگیری می‌باشند.

در انتها و پس از بررسی آماری عملکرد شبکه بانکی به جاست تا جمع بندی اجمالی از بحث صورت دهیم. همانطور که پیشتر گفته شد سرمایه‌گذاری کلیدی رشد اقتصادی استان بوده و سرمایه‌گذاری نیز به پس‌انداز وابسته است. از سوی دیگر یکی از نهادهای طراحی شده جهت تبدیل پس‌اندازها به سرمایه‌گذاری و تحریک رشد اقتصادی، شبکه بانکی می‌باشد. با توجه به فرآیند فوق و بررسی آماری این نوشته، موارد زیر می‌تواند حایز اهمیت باشند:

۱- پس‌انداز به درآمدهای استان وابسته است اما به نظر می‌رسد بخشی از درآمدهای استان به ویژه درآمدهای صنایع عمده و تجار بزرگ استان به خارج از کرمان و به ویژه تهران منتقل می‌شود لذا برنامه‌ریزی و تشویق این سپرده‌ها جهت هدایت به شبکه بانکی استان بسیار مهم و حایز اهمیت می‌باشد.

۲- رشد تسهیلات در سالیان اخیر از رشد سپرده‌ها پایین‌تر بوده و گواه این مطلب در عدم رضایت و شکوه بخشی از فعالین اقتصادی استان در انقباضی رفتار کردن شبکه بانکی استان کاملاً مشهود است.

۳- اختصاص سهم عمده تسهیلات به بخش‌هایی چون مسکن (حتی با وجود اهمیت این بخش) در مقابل سهم اندک صنعت از تسهیلات بانکی با وجود نیاز مبرم واحدهای تولیدی استان، قابل درنگ و تامل است. نکته حایز اهمیت در این ارتباط پایین بودن میزان مطالبات معوق بخش صنعت و معدن در استان می‌باشد.

۴- در اهدای تسهیلات از طریق شبکه بانکی بایستی بازنگری صورت گرفته تا این تسهیلات از مسیر اصلی خود که همانا افزایش تولید و تحریک رشد اقتصادی است منحرف نشوند که آمار حاکی از آن است متأسفانه استان در سالیان اخیر با این معضل روبرو بوده است. در این راستا توجه به فزاینده و امکان‌سنجی علمی و دقیق پروژه‌های سرمایه‌گذاری می‌تواند از اهمیت بالایی برخوردار باشد.

۵- حصول مطالبات بانکی برای بازپس‌گیری سپرده‌ها و افزایش قدرت منابع بانکی می‌تواند بسیار حیاتی باشد هر چند با توجه به تکانه‌های شدید متغیرهای اقتصادی در سالیان اخیر بایستی نهایت همکاری با بنگاه‌هایی که تحت تاثیر این تکانه‌ها با مشکل مواجه شده‌اند صورت گیرد.

۶- هر چند موارد متعدد دیگری در این راستا قابل ذکر است اما مجال اندک است لذا جمله پایانی مخلصی ست بر گفتار پیش‌رو: جلوگیری از به انحراف رفتن منابع بانکی و هدایت آنها در مسیر صحیح در راستای افزایش سرمایه‌گذاری‌های مولد برای افزایش رشد اقتصادی استان منطبق با سند بالادستی استان (مثلث توسعه) و اسناد بالادستی کشور (قانون برنامه پنجم توسعه و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) بایستی چراغ راه و سرلوحه اقدامات شبکه بانکی استان قرار گیرد.

* عضو هیات علمی دانشگاه ولی عصر رفسنجان